

De heer Poppe (SP)

uitdrukkelijke instemming van de Kamer behoeven.

De heer **Van den Doel** (VVD): Voorzitter! Ik stel voor dat die brief in de procedurevergadering wordt behandeld, omdat mijn fractie daar in ieder geval overleg over wil.

De **voorzitter**: Dat zit in mijn formulering begrepen. Ik heb namelijk gezegd dat de uitdrukkelijke instemming van de Kamer nodig is. Dan komt het automatisch in procedure.

De heer **Van den Doel** (VVD): Prima, dan is elk misverstand weggenomen.

De **voorzitter**: Ook dat misverstand was er niet.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de PvdA-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid het lid A. de Jong tot plv. lid in plaats van het lid Sterk. Het woord is aan de heer Poppe.

De heer **Poppe** (SP): Voorzitter! Tijdens de interpellatie over de pensioenregeling voor Europarlementariërs is door veel partijen ook gesproken over de riante onkostenvergoeding. Ik heb een

voorstel gedaan inzake het korten op de schadeloosstelling van europarlementariërs en daartoe ook een motie ingediend. Helaas, maar wel begrijpelijk, is de minister-president nauwelijks ingegaan op vragen over de onkostenvergoeding. Hij gaf aan dat hij op een aantal punten overvraagd was, bijvoorbeeld omdat de minister van Binnenlandse Zaken daar eigenlijk over gaat.

Omdat wij tijdens het debat niet van gedachten hebben kunnen wisselen over het voorstel, wil ik mijn motie (25707, nr. 3) intrekken en in plaats daarvan de minister van Binnenlandse Zaken om een brief vragen, waarin hij ingaat op eventuele mogelijkheden voor het korten op de schadeloosstelling van europarlementariërs. De staatssecretaris van Financiën had mij tijdens het debat toegezegd om de volgende dag een brief te sturen met het antwoord op de vraag of europarlementariërs gelijktijdig wachtgeld en een Nederlands pensioen, dat ingaat op 60-jarige leeftijd, kunnen ontvangen. Die brief is nog niet binnen. Ik zie die vraag dan ook graag beantwoord in de brief van de minister van Binnenlandse Zaken.

De **voorzitter**: De heer Poppe heeft zijn motie (25707, nr. 3) ingetrokken. Deze kan dus van de stemmingslijst worden afgevoerd.

De heer Poppe verzoekt aanvullende informatie van de kant van het kabinet.

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Vos.

De heer **Vos** (PvdA): Voorzitter! Ik wil u namens de vaste commissie voor Economische Zaken verzoeken het verslag van het algemeen overleg over duurzame energie op de agenda van de Kamer te plaatsen.

De **voorzitter**: Dat wordt dan een tweeminutendebatje, een VAO. Ik neem aan dat daar geen bezwaar tegen bestaat. Dan zullen wij daarvoor een passend tijdstip proberen te vinden.

De heer **Vos** (PvdA): Ik vind alles goed!

Aldus wordt besloten.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Poppe aan de minister van Verkeer en Waterstaat, over **verstoring van de dienstregeling van de spoorwegen ten gevolge van de capaciteitstoeiding ten behoeve van chartervervoer**.

□

De heer **Poppe** (SP): Mijnheer de Voorzitter! Vorige week heeft de Kamer urenlang gedebatteerd over de gevolgen van de commercialisering van de NS en onder andere over hoe de NS met tariefverhogingen in de spits de vaste klanten frustreert en wegjaagt. Dit weekend liet weer een staaltje van commercieel handelen zien waarbij de vaste klanten konden ervaren dat bij NS nieuwe stijl winst boven service gaat. Voor een feestje van de importeur van Volkswagen in Amsterdam Arena waren twintig treinen gecharterd. Waarschijnlijk een lucratieve schnabbel voor NS Travel. Naar gebleken is, ging dit ten koste van de klanten van NS Reizigers. De happening liep wat uit, waarna

Poppe

vervolgens is geprobeerd om de chartertreinen geforceerd te laten vertrekken. Dat leverde vrijdag een chaos op en een complete verstoring van de gewone dienstregeling. Treinen kwamen niet of veel te laat, waardoor sommige passagiers ruim anderhalf uur moesten wachten. In Nijmegen bijvoorbeeld kwamen passagiers twee uur te laat aan, midden in de nacht. Het leek bijna op een actie van Volkswagen om de mensen uit de trein in hun auto's te krijgen! Daarom stel ik de volgende vragen aan de minister.

1. Is het juist dat RailNed bij capaciteitstoedeling voor treinen buiten de reguliere dienstregeling de voorwaarde stelt dat de uitvoering van de dienstregeling hierdoor niet gehinderd mag worden? Als dat het geval is, hoe valt dat te rijmen met de opgetreden vertragingen van afgelopen vrijdag?

2. Is de minister bereid om de voorwaarden voor commerciële schnabbels op het spoor aan te scherpen, zodat de gewone passagiers niet langer als derdeklaspassagiers behandeld worden? Naar mijn mening is die derde klas kort na de oorlog al afgeschaft.

3. Kan de minister de Kamer informeren hoe vaak dergelijke schnabbels de gewone dienstregeling verstoord hebben?

□

Minister Jorritsma-Lebbink: Voorzitter! Laat ik beginnen met te zeggen dat ik het een buitengewoon goed initiatief vind als 10.000 mensen, komend uit het hele land en zelfs uit Duitsland, per trein aangevoerd worden naar de Arena. Dat is beter dan dat zij er allemaal met de auto naartoe rijden.

Ik wist dat deze vragen zouden komen. Ik heb daarom natuurlijk informatie opgevraagd. Voorzover ik heb begrepen, is er een goede afspraak gemaakt. Als de eerste vraag van de heer Poppe is of het waar is dat RailNed de voorwaarde stelt dat het buiten de normale treinen moet, dan klopt dat. Alleen de restcapaciteit wordt gebruikt voor besloten vervoer. Dat is overigens niets nieuws en het is ook niet sinds de verzelfstandiging; het is al vele jaren het geval.

Het programma is een halfuur uitgelopen, waarna in overleg tussen de organisator en NS Reizigers besloten is om de afvoer van de

mensen ook een halfuur later maar dan versneld te doen plaatsvinden. Maar heel veel mensen dachten dat de trein op tijd zou vertrekken. Zij zijn toch naar het station en het perron opgegaan. Veiligheidshalve moesten daardoor de gewone treinen, die het perron zouden passeren, langzamer rijden. En verder moest, zoals gezegd, de verlate afvoer sneller plaatsvinden vanwege het late tijdstip, waardoor het gewone reizigersverkeer inderdaad enigszins in de knel is gekomen. Ook ontstonden een aantal technische problemen op het rangeerterrein Watergraafsmeer. NS-R zelf, NS Chartertrains en NS Verkeersleiding hebben er vervolgens alles aan gedaan, zo wordt mij gemeld, om de operatie zo glad mogelijk te laten verlopen. Voorzover ik weet, is de informatievoorziening aan de reizigers goed geweest. Alle mensen, de 10.000 gasten van Volkswagen, maar ook de gewone reizigers zijn uiteindelijk ter plekke aangekomen. De gewone reizigers die vertraging opliepen, zijn inderdaad vertraagd aangekomen en zijn zo nodig in een aantal gevallen per taxi naar huis vervoerd.

Zoals de heer Poppe terecht opmerkt, mag het chartervervoer niet het gewone vervoer wegdrukken. Hier is misschien een wat verzachtende omstandigheid, namelijk dat het om een extreem grote hoeveelheid mensen ging en dat er ook nog in het programma "gerommeld" is, als ik het zo mag zeggen. De organisator van het evenement zal overigens voor de geleden schade aansprakelijk gesteld worden, want zo werkt het bij dit soort contracten, en NS Reizigers heeft geprobeerd de gewone reizigers zo goed mogelijk tegemoet te komen.

De heer Poppe vraagt nog of aanscherping nodig is van de regels voor "dit soort commerciële schnabbels", zoals hij dat noemt; ik zou eerder spreken van besloten vervoer op het spoor. Ik kan dat op dit moment niet overzien. Om die vraag te kunnen beantwoorden zou ik eens helemaal in de materie moeten duiken. Zover ik weet, zijn de regels al heel scherp, alleen is hier een calamiteit gebeurd en dat zou voor de komende tijd voorkomen moeten worden. Als daarvoor aanscherping van de regels nodig is, wil ik daar graag nog eens naar kijken.

De laatste vraag van de heer Poppe is of ik er inzicht in kan geven hoeveel van dit soort chartervervoer plaatsvindt. Daar moet ik navraag naar laten doen. Ik zal het op enig moment schriftelijk laten weten en misschien mag ik daarbij dan meteen mijn oordeel over de nu geldende regels voegen.

□

De heer **Poppe (SP):** Mijnheer de voorzitter! Ik ben het volstrekt met de minister eens dat het een heel goede zaak is als bij dit soort manifestaties de mensen met de trein gehaald en gebracht worden. De minister op haar beurt deelt mijn opvatting dat dit niet ten koste van de gewone dienstregeling mag gaan, en dat is wel gebeurd. De organisatie zal aansprakelijk gesteld worden. Zullen de gedupeerde reizigers een schadeloosstelling ontvangen voor de geleden schade: uren later thuis en misschien afspraken gemist?

De minister spreekt van een "calamiteit". Ik ben van mening dat dit niet echt een calamiteit is. Toen het feestje van Volkswagen wat uitliep, heeft men geforceerd geprobeerd om die twintig treinen toch weg te krijgen, terwijl NS Reizigers al had gezegd dat het helemaal niet mogelijk was. Acht treinen over een baanvak of 28, dat maakt nogal verschil. Het was dus niet zozeer een calamiteit als wel een volkomen verkeerde inschatting. Daarom herhaal ik mijn vraag of de minister bereid is om bij de verdeling van de treincapaciteit via RailNed, dat direct onder haar verantwoordelijkheid valt, erop toe te zien dat dit soort ernstige fouten, waardoor in het hele land de dienstregeling naar de knoppen gaat, niet meer plaatsvindt, en dat betekent waarschijnlijk wel degelijk een aanscherping van de procedures. Wanneer een dergelijke grote manifestatie uitloopt, moet dan maar niet geforceerd en slechts mondjesmaat worden afgevoerd, in ieder geval zodanig dat de minister absoluut kan garanderen dat de gewone treinreiziger niet een derdeklasser wordt, die maar moet wachten op de chartertreinen.

□

Minister Jorritsma-Lebbink: Mijnheer de voorzitter! Zoals ik in eerste termijn heb gezegd, wordt de

Jorritsma-Lebbink

organisatie aansprakelijk gesteld voor hetgeen is gebeurd. De reizigers zijn bediend zoals ze ook in andere situaties van vertraging worden bediend. Daar waar nodig, zijn mensen met een taxi naar huis gebracht. Er worden geen vergoedingen gegeven voor de vertraging aan de reizigers.

Ik ben het overigens op zichzelf met de heer Poppe eens dat dit soort treinen in principe niet mogen leiden tot een vertraging van de gewone treinen. De gewone treinen behoren gewoon hun gang te kunnen gaan. Daarom heb ik ook in eerste termijn gezegd dat ik nog eens wil bekijken hoe moet worden omgegaan met het uitlopen van manifestaties en of daar nadere regelingen voor nodig zijn. Ik meen dat waar mogelijk de restcapaciteit zoveel mogelijk benut moet worden voor nuttige doeleinden, namelijk het vervoeren van ontzettend veel mensen. Dat zou ook zo moeten blijven.

Vragen van het lid Duivesteijn aan de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, over het uitblijven van de brief inzake RBH-regeling die – zoals beloofd – voor 1 november jl. zou komen.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Voorzitter! De belangrijkste vraag heeft u al gesteld met het inleiden van de reden tot het stellen van vragen. De staatssecretaris heeft toegezegd om begin november – eerst was het 1 november – met de vangnetconstructie te komen. Wij worden door een groot aantal mensen gebeld die in directe zin benadeeld worden door de huidige vangnetregeling. Wat is de planning?

Hier en daar krijgen wij ook opmerkingen dat er wellicht een regeling voor volgend jaar komt, maar niet voor dit jaar. Dat is voor mij een groot punt van zorg. Daarom is het van belang dat wij zo snel mogelijk beschikken over de toegezegde regeling.

Staatssecretaris **Tommel**: Mijnheer de voorzitter! Dit onderwerp is anderhalve week geleden tijdens de behandeling van de begroting aan de orde geweest. Ik heb toen het

volgende gezegd: "Het totaalpakket van de RBH hoop ik begin november in de ministerraad te krijgen. Wij hadden een afspraak over het tijdstip. Ik denk dat het ons zal lukken om het te halen." Ik heb er niets aan toe te voegen. Inhoudelijk kan ik uiteraard op dit moment geen mededelingen doen.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Voorzitter! In de commissie is uitdrukkelijk over 1 november gesproken. Bij de behandeling van de begroting heeft de staatssecretaris dat wat opgerekt. Ondertussen zit een groot aantal mensen in een problematische situatie. Zij geven dat ook aan ons aan. Wij hebben al die mensen duidelijk gemaakt dat zij inderdaad moeten wachten totdat de staatssecretaris met de vangnetregeling komt. Als wij aanstaande vrijdag de stukken van de staatssecretaris krijgen, dan vind ik dat prima. Volgende week kunnen wij dat gesprek dan houden. Ik vind het niet zo gek dat wij ons daarover zorgen maken. De staatssecretaris moet niet al te badinerend zijn in de sfeer van de beantwoording.

Staatssecretaris **Tommel**: Voorzitter! Er is niets gevraagd, ik heb dus ook niets te antwoorden.

Mevrouw **Oedayraj Singh Varma** (GroenLinks): Voorzitter! Ook mijn fractie heeft ontzettend veel telefoontjes en brieven gekregen. De staatssecretaris heeft geen antwoord gegeven en wil niet reageren op de inhoud. Ik herhaal de vraag van collega Duivesteijn. Wij hebben de staatssecretaris uitdrukkelijk een paar keer gewezen op de problematiek die nu bij de mensen aanwezig is. De staatssecretaris kan toch ja of nee zeggen? Gaat hij nu een regeling treffen en niet voor volgend jaar? Nu hebben de mensen erg veel problemen. Het gaat om een paar honderd gulden tot meer dan duizend gulden.

Staatssecretaris **Tommel**: Voorzitter! Mevrouw Varma loopt lang genoeg in dit bedrijf mee om te weten dat

over stukken die bij de ministerraad liggen, geen mededelingen kunnen worden gedaan.

De heer **Poppe** (SP): Voorzitter! De RBH-regeling als gevolg waarvan huurders die met een lager inkomen te maken krijgen geen recht op IHS krijgen als het niveau niet zakt tot het bijstandsniveau, is een manke regeling. De staatssecretaris heeft dit ook erkend door reparatie aan te kondigen. Tot december is het mogelijk om de nieuwe huursubsidie aan te vragen. Ik ben van oordeel dat nog vóór december de manke RBH-regeling gerepareerd moet zijn. De staatssecretaris moet daartoe, gelet op zijn gigantische ambtelijke apparaat, toch in staat zijn.

Staatssecretaris **Tommel**: Voorzitter! De regeling ligt bij de ministerraad en ik hoop dat daarover aanstaande vrijdag zal worden beslist. Vervolgens is er alle gelegenheid om er met elkaar over te spreken.

De heer **Hendriks**: Voorzitter! Ik stel een aanvullende vraag omdat bij velen die op IHS aangewezen zijn, het water tot aan de lippen staat. Is het mogelijk dat de staatssecretaris bevordert dat de aanvullende regeling met terugwerkende kracht wordt uitgevoerd? Ik heb de indruk dat daarin het venijn zit.

Staatssecretaris **Tommel**: Voorzitter! Ik herhaal dat ik geen inhoudelijke mededelingen kan doen over stukken die bij de ministerraad liggen. Dat zou ook de heer Hendriks moeten weten.

De **voorzitter**: Daarmee kunnen wij de tweede serie vragen afsluiten. De ministers van Financiën en van Justitie die betrokken zijn bij de derde serie vragen, kunnen als gevolg van hun werkzaamheden in de Eerste Kamer pas om kwart voor drie hier zijn. Ik stel daarom voor dat wij eerst overgaan tot de stemmingen.